

Beis Din in Contemporary Society

Shiur# 378 | July 16th 2022

רש"י פרשת פינחס פרק כה פסוק יא

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן - לפי שהיו שבטים מבזים אותו הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן:

חתם סופר עה"ת שם

פינחס בן אלעזר פירש"י שהיו שבטים מבזים וכו', דהנה אהרן השיב רבים מעון ע"י אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבת לתורה, והסביר סבר פנים יפות לרשעים ועי"ז משכן לתורה, אבל זה ע"י רציחה והריגה בא להשיב מעון וזה איננו מהליכת אבותיו אלא מאמו בת גוים והולד הולך אחר הפגום, לזה בא הכתוב ויחסו אחר אבותיו, והנני נותן לו בריתי שלום כמו אהרן, ואחז"ל [קידושין ס"ו ע"ב] וי"ו דשלום קטיעא כשהוא שלם ולא כשהוא חסר, ונ"ל שהוא תי' על קושי' הנ"ל דודאי אהרן פגע ברשעים שלא בשעת רשעם אע"ג שידע שזה עבר עבירה בביתו, מ"מ עכשו שלא בשעת מעשה המשיכו בדברים טובים עד שחזר ולא עשה עוד וגם שב על העבר, אבל פינחס מצאי בשעת מעשה אין פנאי להחניף לרשעים חלילה אלא לבער הרעה מהעולם, והיינו שלום כשהוא שלם ולא כשהוא חסר מוסב אהרשע בשעה שהרשע חסר והולך אין להחניפו. ואחז"ל [סנהדרין פ"ב ע"ב] שהטיח דברים כלפי מעלה ואמר על אלו יפלו כ"ד אלף מישראל. וכו' מהרי"ט בצפנת פענח, דהכי קאמר אם על מעשה רשע יחיד יפלו כ"ד אלף א"כ על מעשה טוב שלו תעצר המגפה, ויראה על זה התחילו מבזים אותו לומר נשיא שבט חילל ה' וגרם מגפה לעומת זה ה' ראוי שנשיא שבט אחר מהצדיקים יהרגו אבל לא בן פוטי זה, התחיל הקב"ה ליחסו, ובש"ס [שם] אמר הקב"ה קנאי בן קנאי משיב חימה בן משיב חימה בן אהרן ע"ש ורוצה לומר אהרן במעשה העגל מסר נפשי שיתחייב לגהינום ע"י עגל רק להצלת ישראל וה"נ פנחס הטיח דברים על מנת כן רק שיציל ישראל. [תקפ"ו]: